

Așa voiu face și eu! (S'aud voci în camera vecină). Azi-l cum se ceartă... Ca noi, a Jor pechea acuma se desface...

SCENA IV

El. Ea. Umbra

EA (închizând ușa). Nu mă pleacă? Mai bine! Ce chin... nu pot să-ți spun! (Alina râde într'un suflet spre el)...

EL (repetând încet). Nu cât ar trebui. UMBRA (triumfătoare și ironic zâmbind). Acuma, — rupt a firul poveștii, dragul meu... O! fără îndoială te supăr, foarte greu...

Mișcarea culturală

I. AGARBICEANU: Diavolul nuvele și schițe. (Biblioteca „Dămăcea” (Editura Adevărul).

Ca și Pănușe din Anatole France, Ieromonahul Macarie nu-și mai găsește hodină. Geaba îndrugă la psalmi, bate mătâni, și cetește canoane. Somn nu mai are...

Acum e mistuit de gânduri și îndoială, furisate fără să știe cum în colțul cel mai tainic al inimii lui. Și cu cât caută să le alunge cu atât îl chinușe și-l arde cu o flăcărie necunoscută...

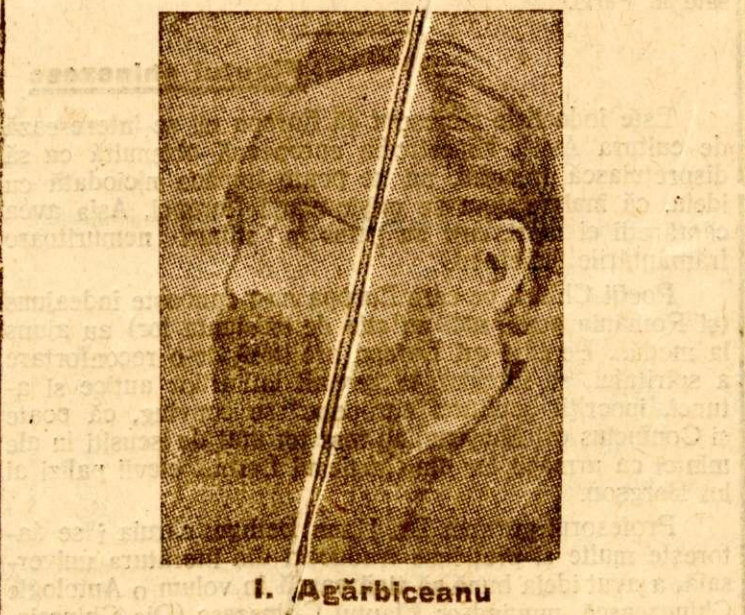
Isi reamintea mereu faptul fără să-și poată da vreo deslegare. Acum trei zile, pe când citea, Paraclisul Maicii Domnului un călugăr veni să-l anunțe că un domn vrea să se spovedească...

Isi reamintea mereu faptul fără să-și poată da vreo deslegare. Acum trei zile, pe când citea, Paraclisul Maicii Domnului un călugăr veni să-l anunțe că un domn vrea să se spovedească...

Sosi păcătoasa. O femeie de vreo douăzeci și cinci de ani, turburător de frumoasă, cu ochii nevinovați ca de fecioară, subțire ca o trestie și micuță în vestimintele sfinte...

Si deodată ochii-i alunecară peste chipul ei de fecioară smerită. Gura, ochii, umerii, brațele ei de fides, toată făptura ei de madonă îl făcu, blând și fără să-și dea seama cum îi dote la sfârșit un canoan de mântuială...

Cum s'a putut întâmpla așa ceva, iată ce-l frământă pe Ieromonahul Macarie de trei zile? De ce a fost mai blând ca alte dăți de ce s'a lăsat furat de povestirea ei...

I. Agărbiceanu

de ce a lertat-o? Și-și găsește singur scuza. Păcătoasa a greșit dar s'a întors singură la bărbatul ei, a făcut fărdelegi multe dar s'a întors din nou cu fața spre Domnul și trebuie să fim lertători cu cei ce cantă calea îndreptării...

În ziua a patra streinul veni la mânăstire cu părul valvoi și ochii bulbucați. Se duse deodată la staretul Macarie și-l spuse în față: „Călugăre, dă-mi nevasta. E aici. N-o ascunde că o găsec. Mi-a spus că te place și că vine aici”...

Cărți și Reviste

Eugen Relgis: „PETRU ARBORE” (roman).

Trilogia de romane a colaboratorului nostru Eugen Relgis, intitulată „Petru Arbore” e o contribuție din cele mai însemnate în evoluția romanului românesc. Prin „Petru Arbore” se introduce la noi romanul de analiză, gen puțin cultivat și în literaturile streine...

POATE CREZI, CAȘI ALȚII, CĂ ADEVĂRATA PREFĂȚĂ A UNOR CĂRȚI, ÎNDEOSEBIL A UNEI OPERE LITERARE, E CHIR CARTEA ÎNTRĂGĂ. ACEASTA E GÂNDUL MEU, DESI RISC SĂ TRĂZESC UN ZĂMBET DE

Eug. Relgis

contrazicere. Nu ești să scriu aceste câteva pagini: față de conștiința mea critică, le simt necesare; ele sânt în primul rând pentru mine însumi. E rândul tău să judeci dacă ele sânt o „prefăță” sau o anticipare prietenească...

„Eroul” e Petru Arbore. Un om oarecare din mulțimea omenești. Nu vreau să mă lămuresc nici pe mine dacă el e dintr-o țară sau din alta, dacă e un produs al mediului sau al propriei sale individualități...

„Ce vorbe mari!” — îmi șoptesc ironic criticul din mine. „Îndevăz?” Și, mi-am revizuit, nu odată, volumele. Când o lucrare e terminată — după câte trude și îndrăsneli! — și când te hotărăști s'o publici, te cuprinde un straniu sentiment de teamă și rușine, chiar dacă ești la primul volum...

„Ce vorbe mari!” — îmi șoptesc ironic criticul din mine. „Îndevăz?” Și, mi-am revizuit, nu odată, volumele. Când o lucrare e terminată — după câte trude și îndrăsneli! — și când te hotărăști s'o publici, te cuprinde un straniu sentiment de teamă și rușine, chiar dacă ești la primul volum...

accest animator al peisagiului țărănesc ardelean ne oferă acum o lume condusă de alte aspirații și instinct. În literatura de până acum a d-lui Agărbiceanu, viața națională constituia ambianța generală, eroii erau subordonați acestui mediu...

În lumina acestei evoluții, mai mult interioare, trebuie privit Petru Arbore — și volumele cari îl cuprind nu vor nedumiri, cu diversitățile și inegalitățile lor, pe acei cari vor urmări paralelismul dintre formă și fond...

Preved bănuiele tale! Ceiace gândești acum, s'a ivit din acea steamp curiozitate de care am pomenit. Îți răspund cu evocarea unei amintiri ce poate fi și a d-tale, cetero-cetero...

Drum prin finuturi muntoase. Frumusețe barbară, masivă și liberă; priveliști elementare, modelate de inima înflăcărată a pământului: — păduri, stânci, prăpășii și pșcuri. Cerul, cu zări, dinjate, dar cu peller-măi inexprimabil nuanțate. Un rău violent, puternic, larg, cure spumegând — un balaur fluid ce-și prinde prada...

Dar, la o colitură, ce atinge răul, el zărește o barcă părăsită, legată de mal. Ceva fulgeră în conștiința drumețului — și chipul i se inseninează. Alceargă, sare 'n barcă, apucă lăpeșii și se lasă răpit de curent. Veința lui cărmăște însă dărz și voioasă, căcl dinți de stâncă îl așteaptă. Și privește în jur, cu ochi limpezi. Ce crâncenă schimbare! Ce viu, fermecător de viu sânt toate! Cum trăește natura, cum se agită, se transformă — și luptă! Priveliști largi, nebanuite, mereu altele, sbucind din zări și din prăpășii — perindându-se odată cu adevăratele, cu legile, cu volutele, cu bogățiile, cu armoniile din conștiința privitorului...

„Eroul” e Petru Arbore. Un om oarecare din mulțimea omenești. Nu vreau să mă lămuresc nici pe mine dacă el e dintr-o țară sau din alta, dacă e un produs al mediului sau al propriei sale individualități...

Așa am încercat să urmez pe Petru Arbore: cu propriile sale gânduri, sentimente și fapte. Am vrut să evidențiez acele acțiuni mai profunde, mai variate și mai dramatice decât cea dinamică exterioară cu care ne-au deprins „romanele” alcătuite după toate regulile consacrate ale genului...

„Ce vorbe mari!” — îmi șoptesc ironic criticul din mine. „Îndevăz?” Și, mi-am revizuit, nu odată, volumele. Când o lucrare e terminată — după câte trude și îndrăsneli! — și când te hotărăști s'o publici, te cuprinde un straniu sentiment de teamă și rușine, chiar dacă ești la primul volum...

accest animator al peisagiului țărănesc ardelean ne oferă acum o lume condusă de alte aspirații și instinct. În literatura de până acum a d-lui Agărbiceanu, viața națională constituia ambianța generală, eroii erau subordonați acestui mediu...

BIBLIOGRAFIE

- N. Davidescu, Aspecte și direcții literare. St. Bezdechi, Norii de Arștofan, (traducere). Mihail Antoniadu, Prolegomena de Kant (traducere). El. Bezdechi, Politica de Aristotele, (traducere). Tudor Pamfilie, Pământul. (Mitologia românească). C. Marinescu, Infinitatea Mitropolilor în țara română...